

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR

PhDr. Jarmila Burgetová

Zpráva o účasti na národním kongresu

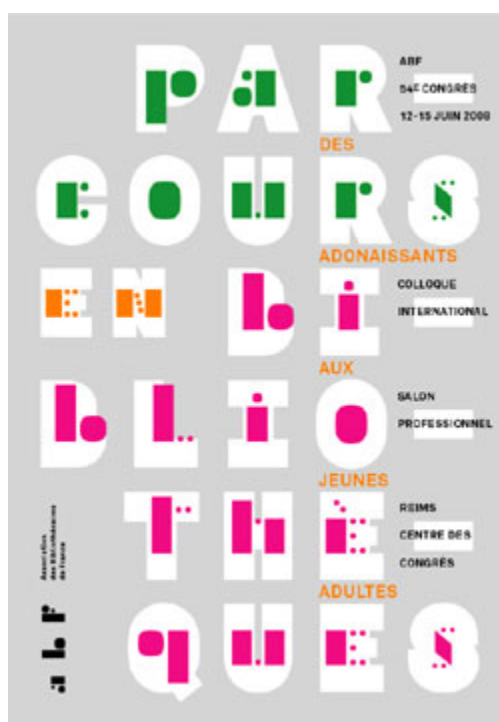
Spolku francouzských knihovníků

ABF

(Association des bibliothécaires de France)

konaném ve dnech 12. – 15.června 2008

v Remeši (Reims)

PRAHA
Červenec 2008

Letošní kongres Spolku francouzských knihovníků (ABF – Association des bibliothécaires de France) – v pořadí již padesátý čtvrtý – se konal ve dnech 12. – 15. června 2008 v Remeši (Reims), hlavním městě regionu Champagne-Ardenne. Mottem kongresu a základním tématem jednání byla tentokrát problematika práce knihoven s mládeží a mladými čtenáři.

http://www.abf.asso.fr/article.php3?id_article=971

Jako obvykle přivítali účastníky při zahájení kongresu čelní představitelé města a regionu, paní Adeline Hazan, starostka Remeše; paní Marie-José Rich, předsedkyně regionálního výboru ABF; paní Marie-Noël D'Hoog, předsedkyně kulturní komise Regionální rady Champagne-Ardenne; pan Georges Bellon, náměstek předsedy Rady pro studia a život studentů na Univerzitě v Remeši a konečně pan Alexandre Steyer, rektor Akademie v Remeši, kancléř univerzit. Poděkoval jim předseda ABF pan Dominique Arot. Klíčový projev měl letos spisovatel a ředitel edice mládeže nakladatelství Thierry pan Mikaël Ollivier. Věnoval se své práci pro mládež a přečetl úryvky ze své knihy a z dalších třech děl pro mládež vydaných v posledních letech.

Odpolední plenární zasedání prvního dne (12.6.) zaplnily příspěvky psycholožky paní Marie Choquet, paní Sylvie Octobre z ministerstva kultury a pana Jean-Claude Richez, představitele Národního ústavu mládeže. Všichni se zabývali (každý ze svého hlediska) dosaženými úspěchy a údaji o tom, co bylo uděláno pro mládež, zda dosavadní aktivity postačí a zda se ubírají správným směrem. Jednání moderoval pan Romuald Ripon v Národní knihovny Francie.

Páteční dopolední jednání (13.6.) zahájil předseda ABF pan Dominique Arot půlhodinovým hodnocením jednání předchozího dne. Podle jeho výsledku by knihovny ve vztahu k mládeži měly vytvářet prostor, který nebude ani školou, ani rodinou, tedy zajímavý prostor, do něhož budou mladí lidé chodit z vlastní vůle, z vlastního rozhodnutí. Za důležitý ve vztahu k mládeži je považován i fakt, že jsou mladí zváni do mediatéky, nikoli do knihovny.

Tyto „půlhodinky či promluvy“ patřily k novinkám letošního kongresu. Nové bylo i to, že na začátku pátečního zasedání byli plénu představeni zúčastnění zahraniční účastníci kongresu. Každý z nás (ze Španělska, Nizozemí, Belgie, Libanonu, České republiky, Alžíru, Rumunska, Švýcar, Maroka, Konga) dostal prostor k představení sebe i spolku, který na kongresu zastupuje.

Třetí plenární zasedání v páteční dopoledne (13.6.) nazvané „Mezi městskou knihovnou a knihovnou univerzitní“ moderovala ředitelka Univerzitní knihovny v Toulouse paní Marie-Dominique Heusse. Mělo na programu tři zajímavé příspěvky. Daniel Renoult, doyen Generální inspekce knihoven, komentoval

průzkum transformace lycea v univerzitu (Université d'Evry Val). Sociologové Laurence Le Douarin a Ségolene Petite z Univerzity v Lille rozebírali výsledky ankety, kterou iniciovala Městská knihovna v Lille. Týkala se chování studentů v Městské knihovně a jejich postojů k službám městské a univerzitní knihovny. Inženýři Roman Vourc'h a Sandra Zillonitz zpracovali anketu „Podmínky univerzitního života“ ve formě dotazníku s 250 otázkami a hodnotili získané údaje.

Setkání přítomných představitelů zahraničních knihovnických spolků – **Rencontre avec les délégués étrangers** – bylo zařazeno do programu na hodinu a půl v pátek před obědem patrně dodatečně, v oficiálním velkém kongresovém programu totiž vůbec nebylo uvedeno. Organizovala je již podruhé paní Annick Guinery, předsedkyně komise ABF pro zahraniční styky. Na rozdíl od příspěvků na plenárních zasedání přednášených většinou bez powerpointové podpory, v případě setkání zahraničních hostů tomu bylo většinou naopak. To mělo samozřejmě kladný vliv na srozumitelnost přednášeného. Na setkání vystoupili delegáti ze španělské Salamanky, z nizozemské Městské knihovny v Hoogeveen, ze sítě veřejných knihoven v Maroku, Jarmila Burgetová z ČR („SKIP et ses activités“), z Rumunska, z Alžíru, dvě kolegyně z Belgie, zástupce Libanonu, ředitelka Národní knihovny z Haiti. Pestrá společnost, zajímavé a různorodé zkušenosti. Časový limit byl neúprosný, takže na diskusi čas nebyl. Na setkání jsem prezentovala také plakáty vydané SKIP i propagační materiály k Noci s Andersenem. Zájem byl velký, dovezené materiály šly na dračku.

Sobotní ranní půlhodinku dostal na starost nový prezident Národní knihovny Francie (BnF) pan Bruno Racine. Také ten se zabýval problematikou mladých čtenářů – studentů, kteří jsou hlavními uživateli Národní knihovny. BnF chystá mnohé novinky pro zlepšení prostředí a některé další inovace. Zmínil také to, jak autorský zákon velmi negativně ovlivňuje digitalizaci a zpřístupňování pramenů.

Souběžně se sobotním plenárním zasedáním, které se věnovalo otázkám komunikace s mladými čtenáři, probíhalo „**Rendez-vous international**“ - Mezinárodní setkání se zahraničními hosty. Moderovala je pracovnice Národní knihovny Francie paní Aline Girard-Billon. ABF tak navázala na loňské prezentace ředitelů třech velkých evropských městských knihoven, kterými vloni byli: Maija Berndtson, ředitelka Městské knihovny v Helsinkách, Paolo Mesina, ředitel Městské knihovny v Turinu a Gerard Reussink, ředitel Městské knihovny v Rotterdamu. Letos se představili ředitelé dalších tří knihoven: Jens Ingemann, ředitel Městské knihovny v Kodani, Tomáš Řehák, ředitel Městské knihovny v Praze a Deborah L.Jacobs, ředitelka Veřejné knihovny v Seattle (USA). V příštím roce bude tento tříletý cyklus uzavřen prezentacemi o městských knihovnách v Barceloně, Stockholmu a Brémách. Nutno dodat, že

přednáška dr. Řeháka (viz foto) – byť jako obvykle mírně kontroverzní – měla velký úspěch a ohlas. Ten se projevil množstvím otázek, které však pro nedostatek času nemohly být zodpovězeny. Dá se říct, že dr. Řehák zastínil i vystoupení Deborah Jacobs, ředitelky údajně nejkrásnější knihovny světa – Public Library Seattle.

Na sobotním odpoledním na tzv. „kulatém stole s reprezentanty institucí“ čelní představitelé dvou nejvýznamnějších resortů informovali o aktualitách, které nastaly v gesci ministerstva kultury a ministerstva školství. Za MK se zúčastnil vedoucí Ředitelství knihy a četby pan Benoît Yvert, za resort školství zástupce ředitele odd. knihoven a vědeckých informací pan Michel Marian. Dalšími panelisty byli pan Daniel Renoult, doyen Generální inspekce knihoven a v zastoupení ohlášeného pana Florian Salazar-Martin, předsedy federace FNCC (Fédération nationale des collectivités territoriales pour la culture) bývalý poslanec pan Alain Roussell. Obdobně jako vloni diskuse k předneseným příspěvkům nebyla ani dlouhá, ani příliš bojovná. Zmíněny byly obavy o financování knihoven, konstatovány důsledky absence knihovního zákona, zmíněno nedořešené odměňování jednotlivých kategorií knihovníků.

Valná hromada ABF se konala v pátek večer – jako obvykle se značným zpožděním. Průběh byl obvyklý. Zprávu o činnosti dostali zúčastnění členové ABF v tištěné formě ve zvláštním čísle „Note d'informations ABF“, které obsahovalo rovněž zprávu o hospodaření, zprávu o orientaci (jistý druh plánu činnosti), seznam uskutečněných cest a seminářů, hospodářské účetní výsledky, audit revizní komise a předběžný rozpočet na rok 2009. Všechny zprávy až na několik abstencí byly přijaty jednomyslně.

Podle slov předsedy ABF Dominique Arota je třeba zvýšit počet členů, připomenout přijatý etický kodex, který stanovuje, že těžištěm (srdcem) profese knihovníka je služba veřejnosti (accueil de publics), redefinovat profesi knihovníka, žádat ministerstvo kultury, aby upřesnilo roli státních a regionálních knihovníků a také aby prosadilo, že knihovny jsou stejně potřebné instituce jako školy. Prioritami ABF zůstávají otázky vzdělávání knihovníků s přihlédnutím k budoucí certifikaci a posílení mezinárodních vztahů. V živé diskusi se mimo jiné řešilo, zda a kdy má ABF jako nepolitická organizace vyjadřovat svá stanoviska k citlivým, často politickým otázkám. Bývalý předseda ABF Gilles Eboli plédoval za modernizaci profese, podtrhl nutnost vrátit se k plánům ABF z roku 2006. Jeho projev sklídl velký potlesk. Jednání se protáhlo do nočních hodin.

Jako každoročně byl kongres doprovázen výstavou jak firem, tak i knihoven a institucí. V centru výstavy byl instalován stánek ABF, ten byl neustále obléhán francouzskými knihovníky. Letos měl i svou „pobočku“, druhý stánek, o který

pečovala nová skupina ABF pro hybridní knihovny. Stánek byl vybaven počítači s přístupem na internet, kde každý z delegátů si mohl v rámci povolené půlhodiny přečíst svou emailovou poštu.

Po celou dobu konání kongresu probíhaly vedle plenárních zasedání současně „dílny“ k nejrůznějším aktuálním, často dílčím otázkám a problémům. Celkem se uskutečnilo 7 plenárních zasedání a 8 dílen. Kongresu se zúčastnilo více než 550 osob, z toho na 30 účastníků ze zahraničí.

Pracovní jednání kongresu doplnily dvě společenské akce. První den večer se uskutečnil koktejl – přijetí u primátora v historické budově remešské radnice s ochutnávkou několika druhů místních šampaňských vín. Na závěr kongresu (14.6.) se pak konal slavnostní večer (soirée de gala). Tentokrát se odehrával v remešském arcibiskupském paláci (Palais de Tau), kde se podávala stylová večeře, té předcházelo vystoupení mladého francouzského performéra.

V neděli 15. června 2007 se účastníci kongresu rozešli na návštěvy knihoven, na prohlídku města anebo vyjeli na výlet do Charleville-Mézières.

Hodnocení

Organizátoři kongresu byli po zásluze pochváleni a odměněni dlouhým potleskem. Třídenní pracovní jednání (od čtvrtka do soboty) měla oproti dřívějšímu sevřenější a dělnější charakter. Ranní „hodnotící“ půlhodinky či promluvy dobře zapadly do celkové koncepce programu. Z časových důvodů byl valné hromadě věnován jeden večer a návštěvy knihoven nebo prohlídka města (dle výběru) byly přesunuty na neděli. Odpadl dřívější pondělní program.

Skvěle bylo organizováno stravování tak velkého počtu účastníků. Každý, kdo si obědy zaplatil, měl v programové skládačce vlepený zelený puntík, který jej opravňoval ke vstupu do jídelny. Stejným způsobem byly označeny dílny, na které bylo nutno se předem přihlásit nebo jako v případě slavnostního večera za vstup platit.

Půlhodinové přestávky v průběhu všech tří dnů dávaly dostatečnou možnost bezprostředního kontaktu knihovníků s vystavovateli, s firmami i dalšími vystavujícími institucemi. Téměř při každé přestávce se konal u některého stánku koktejl. Polední přestávky byly oživeny kulturními a literárními vložkami. Nově se prezentovala skupina pro hybridní knihovny, takže každý, kdo to potřeboval, se mohl posadit k počítači s přístupem k internetu. Při předchozích kongresech ABF tato služba chyběla.

Daleko větší pozornost než v dřívějších letech byla věnována zahraničním zkušenostem. Kromě představení v plénu byla na programu dvě setkání se zahraničními účastníky a přátelská večeře s funkcionáři ABF. Výběr pozvaných nebyl tentokrát zaměřen jen na frankofonní oblasti. Zahraničním delegátům nepřípadla jako dříve jen úloha pasivní účasti, ale měli možnost vnést svůj příspěvek do projednávané problematiky a informovat o aktivitách svých spolků a knihoven. Tento dobrý úmysl organizátorů ovšem zarážel na velký nedostatek času, krácený někdy ještě nedisciplinovaností kongresistů.

Můj celkový dojem je tedy velmi dobrý. Jedinou kritickou poznámku bych mohla směřovat na adresu přednášejících. Bohužel v naprosté většině nedoprovodili svůj projev elektronickou prezentací, což značně snížilo dosah a možnost využití sděleného. Tato kritika ovšem tak úplně nepadá na adresu organizátorů. Počítačové prezentace byly technicky možné jak v plenárním sále, tak v prostorách, v nichž probíhaly dílny.

Příští národní kongres ABF se bude konat v roce 2009 v Paříži.

